

*Pełnomocnik MON do spraw Reformy
Szkolnictwa Wojskowego*

62

DECYZJA Nr 123/MON MINISTRA OBRONY NARODOWEJ

z dnia 19 marca 2008 r.

w sprawie wprowadzenia Standardu Kształcenia Zawodowego dla kandydatów na oficerów — Minimalne Wymagania Programowe

Na podstawie § 1 pkt 9 lit. a i e oraz § 2 pkt 14 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 lipca 1996 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Obrony Narodowej (Dz. U. Nr 94, poz. 426), ustala się, co następuje:

1. Wprowadza się od roku akademickiego 2008/2009 w wyższym szkolnictwie wojskowym Standard Kształcenia Zawodowego dla kandydatów na oficerów — Minimalne Wymagania Programowe, stanowiący załącznik do decyzji.

2. Upoważniam Dyrektora Departamentu Nauki i Szkolnictwa Wojskowego do dokonywania zmian w treści Standardu Kształcenia Zawodowego dla kandydatów na oficerów — Minimalne Wymagania Programowe, zgodnie z aktualnymi potrzebami Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Decyzja wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Obrony Narodowej: *B. Klich*

Załącznik do decyzji Nr 123/MON
Ministra Obrony Narodowej
z dnia 19 marca 2008 r. (poz. 62)

STANDARD KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO KANDYDATÓW NA OFICERÓW — MINIMALNE WYMAGANIA PROGRAMOWE

I. USTALENIA OGÓLNE

Standard wchodzi w życie od dnia 1 października 2008 roku dla pierwszego roku studiów wyższych oraz studium oficerskiego dla absolwentów uczelni wyższych posiadających tytuł zawodowy magistra.

Standard nie dotyczy studium oficerskiego kształcącego podoficerów posiadających tytuł zawodowy magistra.

II. KWALIFIKACJE ABSOLWENTA — OFICERA

Absolwent powinien posiadać wiedzę z zakresu nauk humanistycznych i podstaw nauk wojskowych dotyczącą istoty, prawidłowości i problemów funkcjonowania oficera w jednostce wojskowej w warunkach pokojowych, zagrożenia i wojny. Powinien posiadać umiejętność rozpoznawania, diagnozowania i rozwiązywania problemów wynikających z realizacji funkcji dowodzenia pododdziałem, w tym przywództwa, wychowania i szkolenia oraz gospodarowania mieniem wojskowym i zasobami ludzkimi. Powinien znać język angielski na poziomie gwarantującym poprawną komunikatywność w zakresie słownictwa ogólnego i wojskowego. Powinien posiadać umiejętności skutecznego komunikowania się, negocjowania i przekonywania oraz służby w zwartym zespole wojskowym. Powinien posiadać wysoką sprawność fizyczną oraz odporność psychiczną, pozwalającą na niezakłóconą realizację zadań w warunkach stresu i wzmożonego ryzyka. Powinien być przygotowany do funkcjonowania w warunkach jednostki wojskowej, dowodzenia oraz organizowania działalności szkoleniowo-wychowawczej na stanowiskach służbowych przewidywanych dla oficera młodszego w zakresie szkolenia ogólnego i kierunkowego. Powinien być przygotowany do pogłębiania wiedzy specjalistycznej i umiejętności niezbędnych do objęcia pierwszego stanowiska służbowego w określonym rodzaju sił zbrojnych.

Załącznik (cd.)

III. RAMOWE TREŚCI KSZTAŁCENIA

III. 1. GRUPA TREŚCI SZKOLENIA WOJSKOWEGO

Wspólna dla wszystkich korpusów i grup osobowych, kierunków i specjalności studiów oraz poziomu studiów.

A. GRUPA TREŚCI KSZTAŁCENIA WOJSKOWEGO

	Godziny
A. Grupa treści kształcenia podstawowego	177
B. Grupa treści kształcenia kierunkowego	463

III. 2. SKŁADNIKI TREŚCI KSZTAŁCENIA W GRUPACH, MINIMALNA LICZBA GODZIN ZAJĘĆ ZORGANIZOWANYCH

	Godziny
A. Grupa treści kształcenia podstawowego	177
1. Działalność wychowawcza w wojsku	54
2. Komunikacja społeczna	10
3. Podstawy pedagogiki	16
4. Podstawy psychologii	16
5. Podstawy socjologii	20
6. Przywództwo w dowodzeniu	45
7. Historia sztuki wojennej	16
B. Grupa treści kształcenia kierunkowego	463
1. Podstawy dowodzenia	16
2. Taktyka ogólna	32
3. Działania pokojowe i stabilizacyjne	14
4. Gotowość bojowa i mobilizacyjna	16
5. Rozpoznanie wojskowe i armie innych państw	14
6. Topografia wojskowa	40
7. Zabezpieczenie logistyczne działań taktycznych	16
8. Teoria i praktyka strzelań	80
9. Środki dowodzenia	20
10. Działalność szkoleniowa w wojsku	16
11. Międzynarodowe prawo humanitarne konfliktów zbrojnych	20
12. Wybrane problemy bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego	40
13. Podstawy eksploatacji uzbrojenia i sprzętu wojskowego (UISW)	14
14. Wybrane problemy współpracy krajowej i międzynarodowej:	32
Standaryzacja	8
Wsparcie wojsk sojuszniczych przez państwo-gospodarza	8
Współpraca cywilno-wojskowa	8
Ochrona środowiska	8
15. Powszechna obrona przeciwlotnicza	20
16. Obrona przed bronią masowego rażenia	16
17. Wsparcie ogniowe i inżynieryjne	30
18. Regulaminy SZRP	27

III.3. WYSZCZEGÓLNIENIE TREŚCI I EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

A. GRUPA TREŚCI KSZTAŁCENIA PODSTAWOWEGO

1. DZIAŁALNOŚĆ WYCHOWAWCZA W WOJSKU

Treści kształcenia:

Rola etyki i moralności w życiu społecznym. Podstawowe problemy etyki. Etyka żołnierska w tradycji oręża polskiego. Etyka żołnierska jako etyka zawodu. Moralny sens służby wojskowej. Moralność a dowodzenie. Etyka walki zbrojnej. Kodeks żołnierza zawodowego SZ RP. System działalności wychowawczej w WP. Rozmowy indywidualne w pracy wychowawczej. Praca wychowawcza w działaniach bojowych. Zasady i tryb reagowania dyscyplinarnego wobec żołnierza oraz wyróżnienia żołnierza, pododdziałów i oddziałów wojskowych. Kompetencje przełożonych i uprawnienia żołnierzy w ramach reagowania dyscyplinarnego. Konsekwencje orzeczeń dyscyplinarnych, zagrożenia dla dyscypliny wojskowej. Ocena i analiza dyscypliny wojskowej na szczeblu pododdziału i oddziału. Patologie społeczne i subkultura żołnierska jako zagrożenia dyscypliny wojskowej. Profilaktyka patologii społecznych w wojsku: morale i nastroje. System kształcenia obywatelskiego w SZ RP. Kierunki działalności kulturalno-oświatowej w resorcie obrony narodowej.

Efekty kształcenia — umiejętności i kompetencje:

Rozumienia istoty i podstawowych zagadnień etyki walki zbrojnej; definiowania uniwersalnych norm moralnych w aspekcie zachowania się uczestników walki zbrojnej; rozumienia moralnych zasad zachowania się wobec chronionych osób i obiektów oraz moralnych powinności dowódcy w walce; rozumienia systemu działalności wychowawczej w SZ RP; wykorzystywania informacji bieżącej do podnoszenia morale i nastrojów żołnierzy, stosowania odpowiednich form i metod w kształtowaniu dyscypliny wojskowej oraz wykorzystywania wyróżnień i kar w utrzymaniu dyscypliny wojskowej, umiejętności rozpoznawania oraz przeciwdziałania patologiom w życiu społecznym wojska, dokonywania doboru tematyki zajęć kształcenia obywatelskiego do prowadzenia działalności wychowawczej w pododdziale, umiejętności i możliwości wykorzystywania form i metod działalności kulturalno-oświatowej w pracy wychowawczej.

2. KOMUNIKACJA SPOŁECZNA

Treści kształcenia:

Podstawowe pojęcia, definicje i zakres komunikacji społecznej. Komunikacja werbalna i niewerbalna. Wykorzystanie zasad retoryki i metod erystyki w komunikacji społecznej. Autoprezentacja i wystąpienia publiczne. Pisemne formy wypowiedzi użytkowych. Technika i estetyka wypowiedzi ustnej. Wygłaszanie przemówień w sytuacjach służbowych i pozasłużbowych. Język wojskowy w dowodzeniu. Public relations w wojsku. Komunikacyjne aspekty doskonalenia zdolności i umiejętności dowódczych. Komunikacja wewnątrz organizacji i instytucji. Uwarunkowania kulturowe kontaktów interpersonalnych. Kontakty interpersonalne z przedstawicielami sojusznicznych armii. Organizacja oraz uczestnictwo w odprawach, zebraniach i naradach. Konflikty w wojsku. Negocjacje. Prawo i etyka komunikacji społecznej.

Efekty kształcenia — umiejętności i kompetencje:

Określenie podstawowych pojęć i zakresu komunikacji społecznej; przekazywanie poprawnie pod względem językowym informacji, wiadomości, myśli i uczuć w formie ustnej i pisemnej; wykorzystywanie zasad retoryki i metod erystyki w komunikacji społecznej; nawiązywanie kontaktów interpersonalnych, rozwiązywanie konfliktów na szczeblu pododdziału i prowadzenie wewnątrzorganizacyjnych negocjacji; organizowanie odpraw, zebrań i narad; określanie zasad obiegu informacji wewnątrz organizacji i instytucji oraz wykorzystywanie ich w praktyce dowódczej; redagowanie według aktualnej instrukcji pism jawnych będących w obiegu zewnętrznym i wewnętrznym; przyswajanie podstawowej wiedzy z teorii kontaktów międzykulturowych i praktyczne jej stosowanie; doskonalenie swoich umiejętności i kompetencji komunikacyjnych.

3. PODSTAWY PEDAGOGIKI

Treści kształcenia:

Pedagogika jako dyscyplina naukowa. Współczesne kierunki pedagogiczne. Teoria wychowania jako dyscyplina naukowa. Aksjologia w procesie wychowania. Cele kształcenia i wychowania. Ideały wychowania. Zasady i metody wychowania. Metody wychowania stosowane w wojsku. Samokształcenie w procesie

Załącznik (cd.)

dydaktyczno-wychowawczym. Techniki pracy umysłowej. Edukacja ustawiczna. Media i multimedia jako środowisko edukacyjno-wychowawcze.

Efekty kształcenia — umiejętności i kompetencje:

Rozumienia pojęć, roli oraz zadań pedagogiki, a także znajomość jej miejsca wśród innych nauk; znajomość współczesnych kierunków pedagogicznych; znajomość podstaw teorii wychowania i jego cech; przedstawienie koncepcji wartości w procesie wychowania; znajomość celów kształcenia i wychowania oraz przedstawienie ideału wychowania i wzorców osobowych; określenie osobowości współczesnego oficera; znajomość zasad i metod wychowania oraz określenie i przedstawienie metod wychowania w wojsku; poznanie procesu i metod samokształcenia się oraz jego roli w procesie dydaktyczno-wychowawczym; umiejętność zastosowania metod i technik uczenia się; znajomość pojęcia edukacji ustawicznej oraz rozumienie jej roli w procesie kształcenia; poznanie mediów i multimediów jako środowiska edukacyjno-wychowawczego oraz przedstawienie ich roli w procesie dydaktyczno-wychowawczym.

4. PODSTAWY PSYCHOLOGII

Treści kształcenia:

Psychologia jako dyscyplina naukowa: Powstanie i rozwój psychologii naukowej, Metody badań psychologicznych, Psychologia wojskowa jako dyscyplina psychologii stosowanej. Procesy emocjonalne i motywacyjne: Potrzeby i motywacja, Emocje jako mechanizmy regulacji zachowania. Podstawowe procesy poznawcze człowieka: Percepcja i uwaga, Procesy prostego i złożonego uczenia się. pamięć i myślenie. Psychologia różnic indywidualnych: Teoretyczne i empiryczne podejścia do inteligencji, Temperament i mechanizmy warunkujące poziom energii psychicznej, Osobowość jako system integrujący psychikę. Człowiek w sytuacji trudnej — frustracyjnej stresowej: istota i rodzaje sytuacji trudnych. Stres i strategie radzenia sobie ze stresem.

Efekty kształcenia - umiejętności i kompetencje:

Rozumienia podstawowych pojęć z zakresu psychologii ogólnej i wojskowej, a także ich przedmiotu badań; zrozumienia istoty i funkcjonowania procesów poznawczych, emocjonalnych i motywacyjnych człowieka oraz ich znaczenia w działalności wojskowej; umiejętności dokonania analizy funkcjonowania jednostki w sytuacjach trudnych, ze szczególnym uwzględnieniem zjawiska stresu i konfliktów interpersonalnych; umiejętności współpracy z ludźmi, mając na uwadze zasadę jedności szkolenia i wychowania wojskowego, w oparciu o zdobyte podstawy wiedzy psychologicznej.

5. PODSTAWY SOCJOLOGII

Treści kształcenia:

Socjologia jako nauka. Rzeczywistość społeczna. Makrostruktury społeczne. Megastruktury a procesy integracji i dezintegracji społecznych. Mikro i mezostruktury społeczne. Wojny jako konflikty społeczne. Kształtowanie się społeczeństwa, a problemy ich podmiotowości i obronności. Społeczeństwo Polski współczesnej i jego wojsko na tle porównawczym.

Efekty kształcenia — umiejętności i kompetencje:

Rozumienia zjawisk społecznych i ich uwarunkowań we współczesnym świecie; identyfikowania zasadniczych struktur, grup i procesów jako efektów dążeń na rzecz zaspakajania starych i nowych potrzeb zbiorowych i indywidualnych; posługiwania się (w podstawowym zakresie) metodami i technikami badań społecznych na poziomie mikro i mezostrukturalnym, przydatnych w pełnieniu ról dowódczych (socjometrycznych).

6. PRZYWÓDZTWO W DOWODZENIU

Treść kształcenia:

Techniki motywowania podwładnych; metody doboru, oceniania i rozwoju kadr; organizacja pracy zespołowej; delegowanie uprawnień; techniki negocjacji i rozwiązywania konfliktów; techniki gospodarowania czasem (własnym i podwładnych); techniki pracy sztabowej w warunkach garnizonowych i poligonowych; kultura organizacyjna w wojsku.

Załącznik (cd.)

Efekty kształcenia — umiejętności i kompetencje:

Umiejętność skutecznego przywództwa w grupie formalnej i nieformalnej; znajomość technik zarządzania kapitałem ludzkim organizacji; umiejętność kreowania własnego autorytetu w organizacji; zdolność przemawiania inicjatywy i skutecznej realizacji zadań zespołowych; utożsamianie się z kulturą organizacyjną w wojsku oraz jej doskonalenie.

7. HISTORIA SZTUKI WOJENNEJ

Treści kształcenia:

Rozwój sztuki wojennej w starożytności i średniowieczu. Taktyka podczas wojen starożytności i średniowiecza. Wojskowość europejska czasów nowożytnych (XVI-XVII wiek). Taktyka armii europejskich w XVI i XVII wieku. Sztuka wojenna w okresie wojen napoleońskich i w XIX wieku. Taktyka w wojnach napoleońskich i polskich powstaniach narodowych. Rozwój sztuki wojennej w XX wieku i na początku XXI wieku.

Efekty kształcenia — umiejętności i kompetencje:

Umiejętność uzasadniania historycznego charakteru ewolucji zasad sztuki wojennej; uogólniania doświadczeń wojennych i stosowania wiedzy historyczno-wojskowej do rozwiązywania problemów dowodzenia na szczeblu taktycznym; umiejętność wykorzystywania wiadomości z historii w dobieraniu treści do szkolenia patriotycznego i obywatelskiego w pododdziale; umiejętność upowszechniania wiedzy historyczno-wojskowej w środowisku wojskowym i cywilnym, interpretowania ważniejszych wydarzeń z historii wojskowości oraz korzystania z różnych źródeł wiedzy historyczno-wojskowej.

B. GRUPA TREŚCI KSZTAŁCENIA KIERUNKOWEGO

1. PODSTAWY DOWODZENIA

Treści kształcenia:

Podstawowe pojęcia dowodzenia. Proces dowodzenia. Znaki taktyczne. Dokumenty dowodzenia.

Efekty kształcenia — umiejętności i kompetencje:

Definiowanie podstawowych pojęć dowodzenia; rozumienie przedsięwzięć realizowanych w procesie dowodzenia, rozumienie toku postępowania podczas wypracowania decyzji, znajomość znaków taktycznych, zasady opisu i ich stosowania; rozumienie układu i treści dokumentów dowodzenia wykonywanych na szczeblu taktycznym.

2. TAKTYKA OGÓLNA

Treści kształcenia:

System obrony państwa. Ogólna charakterystyka działań zbrojnych. Podział, struktura organizacyjna i wyposażenie pododdziałów rodzajów Sił Zbrojnych RP. Zasady użycia pododdziałów rodzajów Sił Zbrojnych w działaniach militarnych i pozamilitarnych. Klasyfikacja działań taktycznych. Charakterystyka zasad i czynników walki. Prowadzenie podstawowych działań taktycznych przez pododdziały rodzajów Sił Zbrojnych.

Efekty kształcenia — umiejętności i kompetencje:

Rozumienie funkcjonowania systemu obrony państwa; definiowanie podstawowych pojęć z zakresu działań taktycznych; znajomość struktur organizacyjnych i wyposażenia i pododdziałów rodzajów Sił Zbrojnych; rozumienie przeznaczenia rodzajów Sił Zbrojnych; znajomość zasad i czynników walki; rozumienie zasad prowadzenia działań taktycznych przez pododdziały rodzajów Sił Zbrojnych w różnych środowiskach; rozumienie znaczenia operacyjnego przygotowania obszaru kraju.

3. DZIAŁANIA POKOJOWE I STABILIZACYJNE

Treści kształcenia:

Podstawowe pojęcia dotyczące operacji pokojowych i stabilizacyjnych; typologia operacji pokojowych i stabilizacyjnych; charakter zadań wykonywanych przez polskie kontyngenty wojskowe podczas udziału w misjach pokojowych i stabilizacyjnych; zasady użycia siły w działaniach pokojowych i stabilizacyjnych; podstawowe zasady i sposoby wykonywania zadań mandatowych.

Efekty kształcenia — umiejętności i kompetencje:

Rozumienie znaczenia podstawowych terminów dotyczących operacji pokojowych i stabilizacyjnych; typologia operacji pokojowych i stabilizacyjnych; znajomość doświadczeń Wojska Polskiego z udziału w operacjach pokojowych i stabilizacyjnych; znajomość sposobów i zasad działania w czasie wykonywania zadań mandatowych.

4. GOTOWOŚĆ BOJOWA I MOBILIZACYJNA

Treści kształcenia:

Podstawowe wskaźniki i definicje dotyczące gotowości bojowej i mobilizacyjnej. Zasady utrzymania stałej i osiągania wyższych stanów gotowości bojowej oraz stanów gotowości kryzysowej w pododdziale. Funkcjonowanie elementów bazy mobilizacyjnej. Dokumentacja dotycząca gotowości bojowej i mobilizacyjnej.

Efekty kształcenia — umiejętności i kompetencje:

Znajomość zasad utrzymania stałej i osiągania wyższych stanów gotowości bojowej oraz stanów gotowości kryzysowej; definiowanie podstawowych wskaźników i definicji dotyczących mobilizacji i utrzymania normatywów gotowości bojowej w pododdziale; znajomość elementów bazy mobilizacyjnej; znajomość dokumentacji gotowości bojowej na szczeblu pododdziału; rozumienie istoty uzupełniania wojsk w wyniku strat ponoszonych w czasie działań bojowych.

5. ROZPOZNANIE WOJSKOWE I ARMIE INNYCH PAŃSTW

Treści kształcenia:

Rola rozpoznania wojskowego we współczesnych konfliktach zbrojnych. Główne zadania rozpoznania wojskowego. Typologia rozpoznania wojskowego. Sposoby prowadzenia rozpoznania. Struktury organizacyjne i wyposażenie jednostek organizacyjnych wybranych armii innych państw. Charakterystyka współczesnych poglądów na prowadzenie walki w wybranych armiach innych państw.

Efekty kształcenia — umiejętności i kompetencje:

Rozumienie podstawowych pojęć z zakresu rozpoznania wojskowego; rozumienie roli rozpoznania wojskowego podczas prowadzenia walki; znajomość struktur organizacyjnych i wyposażenia jednostek organizacyjnych wybranych armii innych państw; znajomość zasad i sposobów prowadzenia rozpoznania w działaniach bojowych; znajomość poglądów na temat prowadzenia działań bojowych przez jednostki organizacyjne armii innych państw.

6. TOPOGRAFIA WOJSKOWA

Treści kształcenia:

Orientowanie się w terenie z mapą i bez mapy. Główne elementy składowe terenu oraz jego właściwości taktyczne. Zasady wykonywania marszu wg azymutu. Mapy topograficzne i ich charakterystyka. Pomiary na mapach topograficznych. Wykorzystanie mapy topograficznej podczas pracy w terenie. Aparatura nawigacyjna wykorzystywana w pododdziałach rodzajów wojsk. Wykonywanie zadań nawigacji lądowej.

Efekty kształcenia — umiejętności i kompetencje:

Umiejętność posługiwania się mapą topograficzną w każdych warunkach terenowych; orientowania się w terenie z mapą i bez mapy; przygotowanie i wykonanie marszu wg azymutu; wykorzystania aparatury nawigacyjnej w działaniach taktycznych wojsk; prowadzenia orientacji topograficznej oraz rozpoznania i oceny terenu.

7. ZABEZPIECZENIE LOGISTYCZNE DZIAŁAŃ TAKTYCZNYCH

Treści kształcenia:

Istota, cel i przedmiot logistyki wojskowej. Funkcjonowanie gospodarki wojskowej. Podstawy zabezpieczenia materialowego działań taktycznych. Podstawy zabezpieczenia technicznego działań taktycznych. Podstawy zabezpieczenia medycznego działań taktycznych. Ogólna charakterystyka transportu wojskowego. Ogólne zasady organizacji zabezpieczenia logistycznego PKW.

Załącznik (cd.)

Efekty kształcenia — umiejętności i kompetencje:

Znajomość istoty, celów i treści logistyki wojskowej oraz struktur funkcjonowania systemu logistycznego SZ RP; rozumienie funkcjonowania gospodarki wojskowej; znajomość podstaw zabezpieczenia logistycznego działań taktycznych.

8. TEORIA I PRAKTYKA STRZELAŃ

Treści kształcenia:

Budowa i działanie podstawowych rodzajów broni strzeleckiej, amunicji i granatów ręcznych. Podział i znakowanie amunicji. Wybrane elementy teorii strzału i balistyki. Zasady strzelania z broni strzeleckiej. Warunki bezpieczeństwa podczas użytkowania i obchodzenia się z bronią i amunicją. Ćwiczenia przygotowawcze i strzelania z broni strzeleckiej. Rzut granatem bojowym. Metodyka prowadzenia zajęć ze szkolenia strzeleckiego. Zasady i normy przystrzeliwania broni strzeleckiej. Organizacja i doprowadzanie broni strzeleckiej do prawidłowej celności. Gospodarka mieniem służby uzbrojenia i elektroniki.

Efekty kształcenia — umiejętności i kompetencje:

Rozumienie istoty działania broni strzeleckiej, amunicji i granatów ręcznych; definiowanie i rozpoznawanie znakowania amunicji strzeleckiej; stosowanie w praktyce zasad prowadzenia ognia z broni strzeleckiej; definiowanie i przestrzeganie warunków bezpieczeństwa podczas obchodzenia się z bronią i amunicją a także podczas strzelań i rzutu granatem bojowym; umiejętność prowadzenia ognia z pistoletu, pistoletu maszynowego i karabinka; rozumienie zasad i norm przystrzeliwania broni oraz umiejętne doprowadzenia broni strzeleckiej do prawidłowej celności; planowanie, przygotowanie i prowadzenie zajęć ze szkolenia strzeleckiego; znajomość przepisów w zakresie przechowywania sprzętu uzbrojenia w pododdziale oraz prowadzenie dokumentacji eksploatacyjno-technicznej.

9. ŚRODKI DOWODZENIA

Treści kształcenia:

Podstawowe zagadnienia związane z systemem łączności i informatyki. Urządzenia końcowe i komutacyjne. Charakterystyka techniczna cyfrowych i analogowych radiostacji pola walki i wozów bojowych. Zasady i sposoby organizacji łączności. Przepisy korespondencji radiowej. Bezpieczeństwo i ochrona łączności. Dokumenty eksploatacyjne i tajnego dowodzenia. Posługiwanie się technicznymi środkami łączności.

Efekty kształcenia — umiejętności i kompetencje:

Umiejętność wykorzystania możliwości techniczno-taktycznych sprzętu łączności w systemie łączności; znajomość zasad i sposobów organizacji łączności oraz obowiązujących przepisów w zakresie pracy przez techniczne środki łączności; umiejętność praktycznego posługiwania się środkami łączności i informatyki przy wykorzystaniu dokumentów eksploatacyjnych łączności i tajnego dowodzenia.

10. DZIAŁALNOŚĆ SZKOLENIOWA W WOJSKU

Treści kształcenia:

System, struktura oraz strategie wychowania i nauczania w zintegrowanym procesie szkolenia wojskowego. Kompetencje dowódców plutonów i drużyn w zakresie działalności szkoleniowo-metodycznej. Istota, cele, treści oraz formy, metody i zasady działalności szkoleniowo-metodycznej na szczeblu plutonu. Infrastruktura szkoleniowa i sposób przygotowania bazy gabinetowej i polowej oraz technicznych środków nauczania. Tok zajęć teoretycznych i praktycznych w garnizonie i w warunkach polowych. Rola, miejsce oraz zadania kierownika zajęć oraz instruktorów w procesie planowania, organizowania oraz realizowania szkolenia w plutonie (w punkcie nauczania). Dokumentacja szkoleniowo-ewidencyjna dowódcy plutonu (kierownika zajęć) i dowódcy drużyny (instruktora). Wybrane elementy działalności bieżącej na szczeblu kompanii. Wybrane elementy działalności szkoleniowo-metodycznej na szczeblu kompanii.

Efekty kształcenia — umiejętności i kompetencje:

Rozumienia roli, miejsca oraz zadań osób funkcyjnych w zakresie szkolenia plutonu (drużyny); planowania, organizowania i realizowania szkolenia na szczeblu plutonu (drużyny); identyfikowania nowoczesnych metod szkolenia z uwzględnieniem ich efektywności; wykonywania i prowadzenia dokumentacji szkoleniowo-metodycznej w plutonie; rozumienia roli instruktora w profesjonalnym przygotowaniu instruktorów do szkolenia

Załącznik (cd.)

w punkcie nauczania; dobierania elementów bazy szkoleniowej, technicznych środków nauczania oraz pomocy dydaktycznych do wymogów procesu szkolenia.

11. MIĘDZYNARODOWE PRAWO HUMANITARNE KONFLIKTÓW ZBROJNYCH

Treści kształcenia:

Geneza i rozwój międzynarodowego prawa wojennego. Strony wojujące. Regularne i nieregularne siły zbrojne. Osoby pozbawione praw uczestników walki zbrojnej. Zakazane środki i metody walki zbrojnej. Wyjątki w sposobach prowadzenia walki zbrojnej. Ogólne zasady MPKZ podczas prowadzenia działań zbrojnych. Ochrona rannych, chorych i rozbitków. Status jeńców wojennych. Ochrona ludności cywilnej. Ochrona dóbr kultury. Międzynarodowe unormowania konfliktów zbrojnych o charakterze niemiędzynarodowym. Zasady odpowiedzialności za przestępstwa wojenne. Międzynarodowy Ruch Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężyca.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje:

Zdobycie wiedzy z zakresu MPKZ; umiejętność postępowania zgodnie z celem międzynarodowego prawa humanitarnego, jakim jest humanizacja konfliktu zbrojnego; stosowanie norm humanitarnego postępowania w działaniach zbrojnych i egzekwowanie takiego zachowania od swoich podwładnych; podejmowanie decyzji w zakresie prowadzenia działań zbrojnych zgodne z międzynarodowym prawem humanitarnym.

12. WYBRANE PROBLEMY BEZPIECZEŃSTWA NARODOWEGO I MIĘDZYNARODOWEGO

Treści kształcenia:

Globalne problemy bezpieczeństwa. Filozoficzno-polityczne i cywilizacyjne źródła pojmowania bezpieczeństwa. Prawno-międzynarodowe podstawy bezpieczeństwa. Narody Zjednoczone i porozumienia regionalne. Procesy rozbrojeniowe i mechanizmy kontroli zbrojeń. Obszary porozumień rozbrojeniowych istotnych dla bezpieczeństwa globalnego. Międzynarodowa współpraca wojskowa i perspektywy jej rozwoju. Misje specjalne i operacje wojskowe w systemie bezpieczeństwa. Problemy bezpieczeństwa regionalnego. Architektura bezpieczeństwa regionalnego w Europie. NATO i Unia Europejska wobec zagrożeń globalnych i regionalnych. Proces helsiński. Środki budowy zaufania i bezpieczeństwa. Kontrola zbrojeń konwencjonalnych w Europie. Traktat CFE. Elementy systemu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej. Przesłanki bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej. Strategia obronności. Prawno-organizacyjne podstawy systemu obronnego RP. Polska w systemie sojuszniczym NATO. Przewidywany charakter zadań sił zbrojnych RP. Operacje poza granicami Polski. Standardy demokratycznej, cywilnej kontroli nad siłami zbrojnymi. Udział SZ RP w międzynarodowej współpracy wojskowej.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje:

Pozyskanie wiadomości z zakresu wiedzy o państwie oraz podstawowych zasad jego funkcjonowania; zrozumienie procesów: zachodzących w jego systemie politycznym oraz w życiu społeczno-politycznym; zapoznanie z funkcjonowaniem i strukturami współczesnych instytucji europejskich i międzynarodowych w dobie procesów integracyjnych.

13. PODSTAWY EKSPLOATACJI UZBROJENIA I SPRZĘTU WOJSKOWEGO (UiSW)

Treści kształcenia:

Przegląd uzbrojenia i sprzętu wojskowego SZ RP. Podstawowe pojęcia związane z eksploatacją UiSW. Bezpieczeństwo eksploatacji UiSW (w tym bezpieczeństwo energetyczne, dozоровe, metrologiczne, ekologiczne, ppoż. i inne). Przepisy dotyczące użytkowania UiSW. Ogólne zasady obsługi UiSW. Obowiązki osób funkcyjnych w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa eksploatacji UiSW. Obowiązki kierowcy i dowódcy pojazdu. Działalność profilaktyczna w zakresie zapobiegania wypadkom z bronią i amunicją oraz w ruchu drogowym z udziałem wojskowych pojazdów mechanicznych. Odpowiedzialność żołnierzy za wyrządzone przez nich szkody w UiSW.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje:

Rozumienie zasad eksploatacji UiSW; przestrzeganie przepisów dotyczących bezpieczeństwa użytkowania UiSW; identyfikowanie przyczyn oraz zapobieganie wypadkom z bronią i amunicją oraz w ruchu drogowym.

14. WYBRANE PROBLEMY WSPÓŁPRACY KRAJOWEJ I MIĘDZYNARODOWEJ

a. STANDARYZACJA

Treści kształcenia;

Międzynarodowa, europejska i krajowa działalność normalizacyjna, relacje, współpraca, oraz ich organizacja. Działalność normalizacyjna związana z obronnością i bezpieczeństwem państwa (NATO, PSZ), oraz ich organizacja. System zapewnienia jakości. Akredytacja. Certyfikacja i kodyfikacja wyrobów obronnych.

Efekty kształcenia — umiejętności i kompetencje:

Nabywanie umiejętności wykorzystywania norm i standardów wojskowych, krajowych, europejskich i międzynarodowych; uzyskanie zadawalającego stopnia zaufania do UiSW w zakresie jego zgodności jakości z wymaganiami dla wyrobów, usług i procesów związanych z obronnością państwa.

b. WSPARCIE WOJSK SOJUSZNICZYCH PRZEZ PAŃSTWO — GOSPODARZA (HNS)

Treści kształcenia:

Charakterystyka procesów wsparcia, pomocy dla sił sojuszniczych przez administrację krajową. Rola i zadania sił zbrojnych jako organizatora i koordynatora przyjęcia sojuszniczych sił wzmocnienia. Realizacja zadań na punktach kontaktowych. Charakterystyka resortowych zasobów krajowych przewidzianych do zabezpieczenia procesu wsparcia (Katalog Możliwości). Planowanie realizacji zadań wynikających z wsparcia państwa-gospodarza. Analiza procedur, zasad, zadań i dokumentów na odpowiednich etapach planowania i realizacji HNS. Zabezpieczenie logistyczne HNS i przemieszczających się wojsk. Aspekty finansowe realizacji zadań, świadczeń i szkód.

Efekty kształcenia — umiejętności i kompetencje:

Znajomość założeń i zadań normujących problematykę HNS w Pakcie Północnoatlantyckim; umiejętność posługiwania się dokumentami planistycznymi HNS w celu orientacji i nadzoru nad realizacją zadań przez zaangażowane resorty; znać zasady rozliczania kosztów i szkód.

c. WSPÓŁPRACA CYWILNO-WOJSKOWA

Treści kształcenia:

Założenia współpracy cywilno-wojskowej, tj. cele, funkcje, zasady, zadania. Cele i zadania organizacji cywilnych w rejonie odpowiedzialności dowódcy. Rola i wpływ opinii społecznej (międzynarodowej, rządowej, pozarządowej, lokalnej, mediów) na realizację zadań operacyjnych dowódcy. Zasady i sposoby pozyskiwania informacji o stronie cywilnej. Charakter wymiany informacji ze stroną cywilną. Koordynacja i użycie zasobów cywilnych. Nadzorowanie i śledzenie zasobów logistycznych strony cywilnej. Uwarunkowania pomocy humanitarnej i wsparcia ze strony państwa-gospodarza na rzecz realizacji zadań dowódcy. Zasady tworzenia centrów CIMIC. Charakter współpracy personelu CIMIC z ludnością lokalną, rynkiem lokalnym, przedsiębiorcami, administracją miejscową, organizacjami cywilnymi wpływającymi na realizację zadań i opinię o wojsku.

Efekty kształcenia — umiejętności i kompetencje:

Znajomość specyficznej roli personelu współpracy cywilno-wojskowej, realizującego wymianę informacji ze stroną cywilną oraz pozyskiwania zasobów logistycznych, na rzecz realizacji planów dowódcy w rejonie odpowiedzialności.

d. OCHRONA ŚRODOWISKA

Treści kształcenia:

Charakterystyka środowisk przyrodniczych i ich elementów chronionych. Zagrożenia dla środowiska wynikające z wybranych zagrożeń militarnych i niemilitarnych oraz niekorzystne czynniki oddziałujące na środowisko. Główne zagrożenia dla środowiska naturalnego związane z techniką motoryzacyjną, oraz środkami walki. Składowanie i postępowanie z zanieczyszczeniami, odpadami, materiałami i substancjami niebezpiecznymi. Zagospodarowanie produktów odpadowych powstających w wyniku eksploatacji i likwidacji uzbrojenia i sprzętu wojskowego, w tym pojazdów. Ochrona środowiska pododdziałów i oddziałów na poligonach, ośrodkach ćwiczeń i w działaniach taktycznych.

Załącznik (cd.)

Efekty kształcenia — umiejętności i kompetencje:

Znajomość współczesnych poglądów na ochronę środowiska naturalnego; mieć świadomość i znać zagrożenia militarne i niemilitarne środowiska naturalnego; posiadać wiedzę na temat postępowania z zanieczyszczeniami, odpadami, materiałami i substancjami niebezpiecznymi; uwzględniać zasady ochrony środowiska podczas realizacji celów i zadań wojskowych.

15. POWSZECHNA OBRONA PRZECIWLOTNICZA

Treści kształcenia:

Podział i charakterystyka środków napadu powietrznego. Zadania, skład oraz możliwości bojowe lotnictwa taktycznego i śmigłowców bojowych. Taktyka działania samolotów i śmigłowców na polu walki. Charakterystyka ugrupowania bojowego pododdziału jako obiektu uderzeń śmigłowców i samolotów. Sposoby wykonywania uderzeń przez samoloty i śmigłowce. Okresy największego zagrożenia uderzeniami z powietrza. Rola, zadania, możliwości bojowe oraz struktura organizacyjna oddziałów i pododdziałów obrony przeciwlotniczej. Zasady organizacji obserwacji i rozpoznania celów powietrznych. Zasady zwalczania celów powietrznych z broni strzeleckiej i pokładowej. Zasady organizowania OPL w warunkach garnizonowych. Przedsięwzięcia zmniejszające skutki uderzeń z powietrza. Organizacja systemu alarmowania o zagrożeniu z powietrza. Działanie po ogłoszeniu alarmu lotniczego w działaniach bojowych. Postawy strzeleckie, przygotowanie broni do strzelań do celów powietrznych. Sposoby prowadzenia ognia z broni strzeleckiej do celów powietrznych.

Efekty kształcenia — umiejętności i kompetencje:

Znajomość organizacji oraz możliwości bojowe pododdziałów obrony przeciwlotniczej, znajomość zasad organizacji powszechnej obrony przeciwlotniczej w warunkach polowych i garnizonowych, w tym odpowiedniego przygotowania infrastruktury; rozumienie znaczenia przedsięwzięć organizowanych w ramach powszechnej OPL dla zmniejszenia skutków uderzeń z powietrza wykonywanych przez przeciwnika; określanie wielkości i charakteru zagrożenia z powietrza oraz jego wpływu na działanie pododdziału; umiejętność organizowania w pododdziałach przedsięwzięć powszechnej obrony przeciwlotniczej oraz realizowania ich w podstawowych rodzajach działań taktycznych.

16. OBRONA PRZED BRONIĄ MASOWEGO RAŻENIA

Treści kształcenia:

Zagrożenia bronią masowego rażenia i ich wpływ na prowadzenie działań bojowych. Istota, zakres, zasady oraz siły i środki obrony przed bronią masowego rażenia. Organizacja obrony przed bronią masowego rażenia. Charakterystyka przedsięwzięć obrony przed bronią masowego rażenia. Realizacja przedsięwzięć obrony przed bronią masowego rażenia w warunkach zagrożenia jej użyciem i użycia. Zabezpieczenie i wsparcie obrony przed bronią masowego rażenia.

Efekty kształcenia — umiejętności i kompetencje:

Znajomość własności rażącego działania broni masowego rażenia, etatowego sprzętu OPBMR, zasad funkcjonowania Systemu Wykrywania Skażeń; umiejętność wykorzystywania właściwości ochronnych indywidualnych i zbiorowych środków ochrony przed skażeniami, posługiwanie się sprzętem do rozpoznania i likwidacji skażeń, organizowania i realizacji przedsięwzięć OPBMR, współdziałania z pododdziałami wojsk chemicznych podczas likwidacji skażeń.

17. WSPARCIE OGNIOWE I INŻYNIERYJNE

Treści kształcenia:

Przeznaczenie, struktury i zasady użycia elementów wsparcia ogniowego w walce. Zadania elementów wsparcia ogniowego w wsparciu ogniowym wojsk. Użycie i działanie pododdziałów rozpoznania artyleryjskiego. Użycie i działanie sił i środków wsparcia ogniowego. Koordynacja wsparcia ogniowego na szczeblu pododdziału wojsk walczących. Procedury wezwania wsparcia ogniowego z pola walki.

Wsparcie inżynieryjne. Cele wsparcia inżynieryjnego. Użycie wojsk inżynieryjnych. Realizacja zadań wsparcia inżynieryjnego. Ogólne zasady fortyfikacji i maskowania wojsk. Ogólne wiadomości o zaporach inżynieryjnych i zachowaniu się w terenie zagrożonym minami. Zasadnicze wiadomości o wybuchu i ładunkach materiału wybuchowego. Podział i znaczenie przepraw i dróg wojskowych.

Załącznik (cd.)

Efekty kształcenia — umiejętności i kompetencje:

Znajomość celów i zadań wsparcia inżynierskiego i ogniowego wojsk; znajomość zasad współdziałania elementów wsparcia między sobą i z elementami wspieranymi; znajomość zasad i procedur koordynacji wsparcia ogniowego i inżynierskiego na szczeblu pododdziału wojsk walczących; umiejętność wezwania wsparcia ogniowego z pola walki; ogólna znajomość zapór inżynierskich i zasadach zachowania się w terenie zagrożonym minami, w tym IED; poznać zasady bezpieczeństwa w obchodzeniu się z materiałami wybuchowymi oraz amunicją saperską; znać ogólne zasady użycia materiałów wybuchowych; znać podział i zasady wykorzystania przepraw i dróg wojskowych; umieć wykonać zapalnik lontowy.

18. REGULAMINY SZRP

Treści kształcenia:

Musztra indywidualna i zespołowa — drużyny, plutonu i kompanii. Musztra pododdziałów z pojazdami. Dowodzenie pododdziałem podczas wystąpień służbowych i uroczystości wojskowych. Zasady prowadzenia zajęć z musztry i regulaminów w roli dowódcy drużyny — instruktora i dowódcy plutonu — kierownika zajęć. Działalność służbowa w jednostce wojskowej.

Efekty kształcenia — umiejętności i kompetencje:

Dowodzenia pododdziałem podczas wystąpień służbowych i uroczystości wojskowych; wydawania komend i zachowania się w szyku; prawidłowego prowadzenia zajęć z musztry i regulaminów w roli dowódcy drużyny i plutonu; realizowania zadań stojących przed służbami w jednostce wojskowej i garnizonie.

IV. PRAKTYKI

Zasady i formy odbywania praktyk ustala rektor-komendant uczelni wojskowej.

V. INNE WYMAGANIA

1. Programy nauczania rozpoczynają się realizacją treści z zakresu szkolenia podstawowego wg programu ujednoliconego w skali sił zbrojnych.
2. Kształtowanie cech osobowo-zawodowych oraz wiedzy i umiejętności niezbędnych oficerowi uczelnia wojskowa realizuje w procesie ciągłym od chwili stawiennictwa do uczelni do dnia mianowania na pierwszy stopień oficerski.
3. Wiedza i umiejętności określone dla absolwenta oficera winny być rozliczane w ramach rygorów dydaktycznych objętych planem studiów.
4. Język angielski prowadzić zgodnie z decyzją Ministra Obrony Narodowej Nr 403/MON z dnia 5 października 2006 r. w sprawie kształcenia i egzaminowania ze znajomości języków obcych w resorcie obrony narodowej (Dz. Urz. Nr 19, poz. 249 z póź. zm.).
5. Wychowanie fizyczne prowadzić zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 20 lutego 2002 r. w sprawie wzorowych programów zajęć wychowania fizycznego dla jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej, Ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, Szefowi Urzędu Ochrony Państwa oraz Szefowi Obrony Cywilnej Kraju (Dz. U. Nr 23, poz. 226).